

بازخوانی یک "داوری" مسابقه طراحی بنای یادمان شمس تبریزی

به طنزی شاید تلخ بر این باور شویم که اگر به اشتباه در روز داوری مسابقه بنای یادمان شمس تبریزی، به جای شرکت کنندگان، داوران را قضاوت می کردیم، چه می شد؟ بالطبع باید روندی را طی و در انتها بیانیه ای صادر می کردیم. پس این چنین می کنیم و خود را مثلاً "کمیته استیناف" می نامیم.

بیانیه کمیته استیناف

موضوع: ارزیابی و رتبه بندی گروه داوری در مسابقه بنای یادمان شمس تبریزی

* کمیته استیناف در ابتدا لازم می داند بر این نکته تاکید ورزده که با توجه به ده ها سال داوری و انحصار بیش از ۸۰٪ مسابقات کشوری توسط اکثریت قریب به اتفاق هیات داوران، رتبه نخست را از لیست خود حذف می نماید؛

* با بررسی روند و مراحل داوری و مدارک منتشر شده، مشخص می گردد که انسجام و هماهنگی لازم در هیئت داوری مسابقه بنای یادمان شمس تبریزی وجود نداشته و پس از دو مرحله داوری، همچنان اتفاق نظر در اعلام نتایج مسابقه حاصل نشده است. لذا کمیته استیناف، مجبور به حذف رتبه 2 نیز می گردد.

* رتبه 3 نیز متأسفانه به دلیل صدور بیانیه داوران با مضمون زیر قابل ارائه نخواهد بود:

"هیچ کدام از آثار، تمامی انتظارات هیئت داوران را برآورده ننموده است؛ لذا هیات داوران هیچ کدام از آثار شرکت کننده در مرحله نهایی را حائز مقام اول مسابقه به منظور اجرا شدن آن طرح نمی داند".

لازم به ذکر است بعد از انجام مسابقه ناگهان یکی از اعضای هیئت داوران با ارائه طرحی، رتبه اول مسابقه بنای یادمان شمس تبریزی را از آن خود می کند که این موضوع و خالی گذاشتن مقام اول در هنگام رأی گیری اولیه، کمیته استیناف را دچار شبهه و شک و سردرگمی بسیار نموده است؛ لذا، کمیته استیناف با بررسی های صورت داده و مطالعه دقیق نظریات ارائه شده، رتبه 4 را برای مجموعه گروه داوری مسابقه بنای یادمان شمس تبریزی، منظور داشته و حق اعتراض و یا هرگونه اظهار نظر ایشان را تا پایان مردادماه ۱۳۹۴، محفوظ می دارد.

پیوست های بیانیه کمیته استیناف

نادر اردلان (برنده نخست مسابقه) که خود عضو هیات داور بوده است، بعد از رویت بیش از 300 اثر شرکت کننده در این مسابقه چنین بیان می کند: "انتظارات من به میزان بسیار کمی برآورده شده است و من به عنوان داور تشنه ماندم"

او در ادامه و بعد از انجام مسابقه، طرح مورد نظر خود را ارائه می نمایند که ای کاش با توجه به جایگاه و منزلت حرفه ای خود اگر مایل به شرکت در مسابقه بود با رفتاری حرفه ای، از شرکت در تیم داور انصراف داده و مانند دیگر افراد در این مسابقه شرکت می کرد.

نکته حائز اهمیت دیگری که در این جا مطرح می گردد این است که با توجه به بیانیه هیات داوران و اتفاقات رخ داده از جانب ایشان، چگونه پروژه ای که تنها موفق به دریافت رتبه ۴ مشترک در این مسابقه شده است، در مسابقات بین المللی جوایز متعددی را کسب می نماید و موفق به برطرف نمودن تشنگی جمع کثیری از داوران بین المللی در مسابقات خارجی می گردد؟!

طرح رتبه چهارم مسابقه شمس تبریزی، ارائه شده توسط مهندسین مشاور BNS (بهمبر نوین ساز)، در سال ۲۰۱۴ موفق به دریافت جایزه نخست "معماران خاورمیانه"¹ برای بهترین طرح سال در بخش پروژه های فرهنگی-اجتماعی گردید. همچنین پروژه مذکور در سال ۲۰۱۵ نیز به عنوان یکی از برندگان "جایزه معماری بین المللی شیکاگو"² انتخاب شده است.

THE INTERNATIONAL
ARCHITECTURE AWARD

2015

SHAMS MONUMENT

BNS (Bahambar Nevin Saz)
ARCHITECTS

Mirmiran Institute of Architecture + Shams Tabrizi
MoJana Foundation
CLIENT

THE CHICAGO ATHENAEUM
MUSEUM OF ARCHITECTURE AND DESIGN
THE EUROPEAN CENTRE
ARCHITECTURE ART DESIGN AND URBAN STUDIES

فرازهایی از این طرح زیبا که به درایت، تجلی و بازتابی نو از نفوذ قلندر تبریزی بر زاهد بلخی و شکوه آن در یک بنای یادمانی است، در زیر آورده می شود:

مهندسین مشاور BNS (بَهْمَبَر نَوین سَاز)

طراحان : فرشاد کازرونی - آذین سلطانی - فرناز بخشی
گروه پژوهشی: آناهیتا علی عسگریان، ماندانا فولادی، یاسمن سپهسالاری،
آزاده فرج پور، زوها نیکویان، هانیه کازرونی
ارائه گرافیکی: گلناز جمشیدی، نیلوفر قربانی
مدل سازی سه بعدی: علی زینال زاده

Design Concept

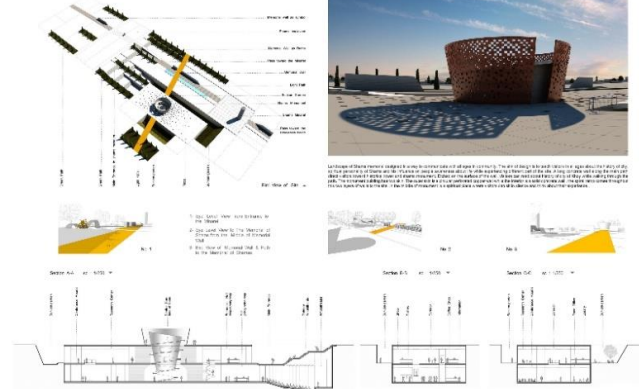

Khoy History

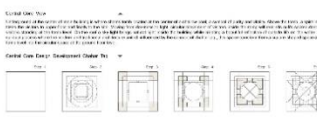
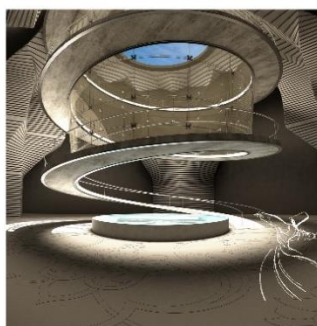
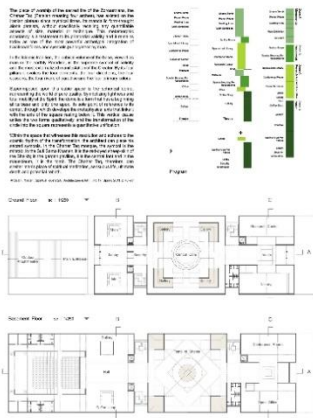
History of Khoy
 Khoy is a historical city in the northwestern part of Iran. It has a long history and is one of the oldest cities in the country. The city was founded in the 10th century BC and has been a center of power and culture for many centuries. The city was destroyed by the Mongols in the 13th century and was rebuilt by the Safavids in the 16th century. The city was again destroyed by the British in the 19th century and was rebuilt by the Qajars in the 19th century. The city was again destroyed by the British in the 20th century and was rebuilt by the Pahlavis in the 20th century. The city was again destroyed by the British in the 21st century and was rebuilt by the Islamic Republic of Iran in the 21st century.

Site Activities

Chahar Taq in Iranian Architecture

Design Concept

Sutton and Derwain

Sutton and Derwain are a team of architects and designers who have worked on a variety of projects, including the design of the new National Museum of the American Indian in Washington, DC. They are known for their innovative and culturally sensitive designs.

The design concept for the National Museum of the American Indian is based on the idea of a "living museum." The building is designed to be a place where visitors can learn about the history and culture of Native Americans in a way that is both respectful and engaging.

The building is designed to be a place where visitors can learn about the history and culture of Native Americans in a way that is both respectful and engaging.

The building is designed to be a place where visitors can learn about the history and culture of Native Americans in a way that is both respectful and engaging.

The building is designed to be a place where visitors can learn about the history and culture of Native Americans in a way that is both respectful and engaging.

The building is designed to be a place where visitors can learn about the history and culture of Native Americans in a way that is both respectful and engaging.

The building is designed to be a place where visitors can learn about the history and culture of Native Americans in a way that is both respectful and engaging.

The building is designed to be a place where visitors can learn about the history and culture of Native Americans in a way that is both respectful and engaging.

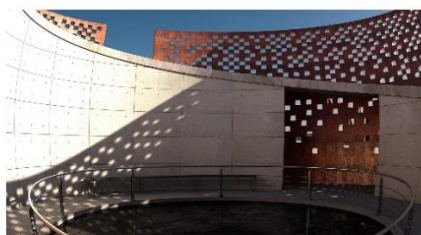
The building is designed to be a place where visitors can learn about the history and culture of Native Americans in a way that is both respectful and engaging.

The building is designed to be a place where visitors can learn about the history and culture of Native Americans in a way that is both respectful and engaging.

The building is designed to be a place where visitors can learn about the history and culture of Native Americans in a way that is both respectful and engaging.

The building is designed to be a place where visitors can learn about the history and culture of Native Americans in a way that is both respectful and engaging.

The building is designed to be a place where visitors can learn about the history and culture of Native Americans in a way that is both respectful and engaging.

فرازهایی از اندیشه طراحی

جاودانگی را در یکبنای یادمانی، زمانی خواهیم یافت که اثر، هر سن و هر طبقه انسانی را با خویش همراه سازد و به فراخور خود را بیان نماید. تا بدین شکل از وجودی مجرد به فضائی برای زندگی اجتماعی و نهایتاً درک معنای جوهری خود تبدیل گردد.

یادمان شمس نیز با تکیه بر اصول فوق می تواند، آیینه شخصیت پیچیده او باشد. در عین روشنی، مبهم و در عین دلپذیری، تند و صریح، به تندی نتوان از آن گذر کرد بلکه باید با آن زیست تا به عمق باطن آن راه یافت.

بررسی های تاریخی شهر خوی روشن می سازد که زمانی این بستر کهن متشکل از محلات قدیمی یکپارچه و باغات حاصلخیز کشاورزی بوده است. این امر، بهانه ای خیال انگیز گردید تا با بیان دوباره هندسه کرت بندی ها در غالب فضاهای سبز خطی و تقسیمات مربعی شکل بر روی زمین بتوان رویای گذشته را تکرار نمود. درختان نمادین سرو نیز، ضمن ایجاد وحدت و هماهنگی بین محلات قدیمی (ربط و امامزاده) که در دو سوی بولوار قرار دارند با تغییر حس فضا و ایجاد سلسله مراتب فضائی متفاوت، بر حضور یادمان شمس در این سایت تاکید می نمایند.

دیواری نمادین از سوی دیگر بولوار در امتداد منار شمس، حرکت خود را آغاز و در طول سایت ادامه می دهد تا ضمن تاکید بیشتر بر این اثر تاریخی بتواند با لوح های نوشته شده بر روی خود، نمادی از تاریخ ایستاده این شهر باشد و گاه با شنیده شدن اشعار دیوان کبیر از آن، فضائی خیال انگیز را برای ترسیم تصورات مردم در غالب نقاشیهای دیواری بر روی خود فراهم آورد.

در این میان عمارت یادمان شمس سر به درون زمین می برد تا بر روی آن، فضائی باز پدید آید. حرمت منار شمس حفظ شود و فضائی جمعی برای حضور فراهم گردد. گودال باغچه هانیض ضمن نورگیری، بنا را از سایت جدا نموده اند و در نقطه عطف بنا، یادمانی در ظاهر ساده و در باطن

پیچیده سر از زمین بیرون می آورد تا رهگذران سالک را به سوی خود فراخواند و در میان خود فضائی را برای خلوت ایجاد نماید، زمانی برای تأمل.

در طراحی چهارطاقی از مربع که نماینده و مظهر زمین خاکی و نشان دهنده کمیت ها است به دایره که مظهری از آسمان و نشان دهنده کیفیت ها است می رسیم. تبدیل مربع به دایره، مرحله به مرحله انجام می شود که در حقیقت تجلی همان اندیشه بسیار قوی سلسله مراتب در تفکر فلسفی و عرفانی است. اندیشه ای که معتقد است جهان محسوس کثرتی است در مقابل وحدت آفریدگار و میان این دو، درجات وجود دارند و تعالی جز از طریق طی کردن سلسله مراتب این درجات که هر یک مبنای صعود به درجه بالاترند میسر نمی شود.

بدین روی سعی بر آن داشتیم تا با استفاده از معماری چهار طاقی و عنایت به اصول عرفانی، آرامگاهی در خور شمس تبریزی بیافرینیم. آرامگاهی که به مانند چهار طاقی جنبه هایی از زندگی دنیوی به عالم خیال را عرضه می کند. به مانند شخصیت شمس، ذاتی دوگانه دارد. روشن و در عین حال مبهم، ساده و در عین حال درونگرا است.

در طراحی معماری این یادمان اصول سه گانه معماری ایرانی، سلسله مراتب، محور و تقارن مورد استفاده قرار گرفته است که در میانه بنا و در بخش آرامگاهی به اوج خود می رسد. نقطه عطف این فضا، همانطور که هر چهار طاقی دارای نقطه عطف است، محل آرامش یافتن شمس است که در زیر نور آسمان روشن می گردد.

فضای درون نیز با چرخش شیب راهی که تعبیری شاعرانه از رسیدن به آگاهی و سرخوشی است، رقص کنان به سوی آسمان حرکت خود را ادامه می دهد.